

K16P 0376

(4x1=16)

(2x2=4)

(12x1=12)

K16P 0376

(4x1=16)

(2x2=4)

(12x1=12)

K16P 0376

(4x1=16)

(2x2=4)

(12x1=12)

K16P 0376

Reg. No. :

Name :

Second Semester M.A. Degree (Regular/Supplementary/Improvement)
Examination, March 2016

(2014 Admn. Onwards)

HINDI LANGUAGE AND LITERATURE

HIN 2 E03 : Sanskrit-Kavya and Kavyamimamsa

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : i) Answer may be written either in **Sanskrit** or in **main language**.

ii) In writing **Sanskrit, Devanagari** script should be used.

I. 1) Split any four :

(1x4=4)

- ममाश्रमः
- ग्रस्तेव
- सहैव
- इत्युक्त्वा
- लोकोऽयम्
- वीरतश्च

2) Combine any four :

(1x4=4)

- अथ + एकदा
- सूक्ष्मः + अपि
- तत् + आत्मनि
- तानि + आशु
- इति + ईरयित्वा
- केन + अहम्

P.T.O.

II. Write the vigrahavakya of **any three** of the following : (2×3=6)

- 3) वसन्तश्रीः
- 4) असत्यम्
- 5) पुरारिशिष्यः
- 6) दंष्ट्राहीनः
- 7) महीरुहाम्
- 8) चञ्चललोचना

III. Answer **any eight** in **one** or **two** sentences : (2×8=16)

- 9) Who is the author of Dhwanyaloka ?
- 10) Which are the three vrittis according to Udbhata ?
- 11) Define kavya according and Bhamaha.
- 12) What is Prathibha.
- 13) Define Reeti according to Vamana and write its names.
- 14) Write the names of Dasagunas ?
- 15) Write the names of 'Gitacatushtaya' in Keralodaya.
- 16) What are the important historical kavyas in Sanskrit ?
- 17) Define Sahrudaya.
- 18) What is kavyahetu according to Rudrata ?

IV. Explain fully **any three** : (5×3=15)

- 19) अस्वपद्दूरतः कोणे परशुः प्रायशोऽलसः ।
स्वपूर्वदर्पमिव यं ददर्श निभृतं मुनिः ॥
- 20) कण्डकैरिव तीक्ष्णाग्रैर्विद्धा चिन्ताशताङ्कुरैः ।
प्रपद्यते न संभीता भद्रा निद्रापि मां निशि ॥
- 21) त्वया विनाशिता वीर दावानलविहारिणा ।
सहैव विषवल्लीभिर्महितौषधिसन्ततिः ॥
- 22) द्वयमेव श्रुतं तेन मुनिना विस्तृतेऽध्वनिः ।
हृत्स्पन्दस्य गुरुध्वानो विधेर्वाचश्च स ध्वनिः ॥
- 23) मेघघोषसमं राम नमध्वनिमिहायतिः ।
कथं वा श्रुणुयादारात्प्रतिक्षणगलद्बलम् ॥

V. Annotate **any four** : (4×4=16)

- 24) उदासीनो हि लोकोऽयम् ।
- 25) शिरीषमृद्धी विद्यापि येन ते परिपीड्यते ।
- 26) चक्रसोपानवदृष्टा क्लिष्टा मर्त्यपुरोगतिः ।
- 27) स्वपदे जीवितं व्यर्थं सार्थकं तु परार्थकम् ।
- 28) न दृश्यते वसन्तश्रीर्मदीयाश्रमसीमनि ।
- 29) प्रत्याघातविहीनो हि नाघातः पुत्र दृश्यते ।

VI. Translate **any two** into main language : (2×2=4)

- 30) नित्यसङ्गीतकल्याणां कुल्यानामुटजान्तिके ।
पाषाणसात्कृतं मन्ये मौनेन निजसौहृदम् ॥
- 31) धनं विन्देत्परं निन्देत्सर्वं छिन्देत् जयी नरः ।
कृतान्तं तु गदोच्चण्डं तथापि न निवारयेत् ।
- 32) श्रुत्वा तरङ्गसङ्गीतं लब्ध्वा निद्रामलौकि किम् ।
विषादं परिमुञ्च त्वं मित्रस्मृत्या समं क्रमात् ॥

VII. Write an essay on **any one** of the following : (15×1=15)

- 33) केरलीयसंस्कृतकाव्येषु केरलोदयस्य प्राधान्यं निरूपयत ।

Describe the importance of Keralodaya among the Sanskrit Kavyas from Kerala.

OR

- 34) उवाच सर्गतत्त्वाद्दयं वाक्यम्.

Summarise the words of Brahma to Bhargava.